

Mijn curriculumgeheimen

door Monique van der Hoeven

Curriculum: wat is het en wat kun je ermee? Die vraag werd me gesteld. Toen ik 16 jaar geleden bij SLO kwam werken, leerde ik allerlei theoretische modellen en onderwijskundige begrippen. Zinvol en erg verhelderend. Maar zo vlak voor mijn pensionering kijk ik ook terug op mijn jaren als leraar en zie ik wat het curriculum voor mij betekende en wat ik ermee deed.

Met de eerste methodes die we als vaksectie gebruikten, kon ik mijn leerlingen uitstekend Latijn en Grieks leren. Maar een elementair onderdeel van de oudheid ontbrak: de cultuurgeschiedenis. Hoe kun je de teksten van antieke schrijvers begrijpen als je niet weet in wat voor wereld ze leefden? Dus begon ik zelf modules te schrijven, passend bij de leeftijd van de leerlingen, de onderwerpen in de methodes en bij de vakexcursies die we organiseerden. Dat kwam er wel allemaal bij, tot groot plezier van mijn leerlingen, maar dat betekende dus keuzes maken in wat de methode aanbod. Voor de onderbouw waren er geen wettelijke kerndoelen voor klassieke talen, maar er was wel een paars boekje (het staat nog steeds in mijn boekenkast) met uitwerkingen van leerinhouden en leerdoelen. Handig, zeker als je je leerlingen ook meeneemt naar

het eindexamen. De grote lijn van wat ze wanneer en hoe leerden, kon ik zo in de gaten houden en bepalen. Ook toen we later, cultuurgeschiedenis was inmiddels in methodes geïntegreerd, met weekplanners gingen werken met een programma voor alle leerlingen en extra stof voor leerlingen die meer ondersteuning nodig hadden of juist meer uitdaging.

Eind jaren '90 kregen we een nieuw vak: klassiek culturele vorming, KCV. De cultuurgeschiedenis werd voor de bovenbouw losgekoppeld van de talen. Geen goed idee, dat later gelukkig weer werd teruggedraaid. Maar wat bood dat een mogelijkheden! Een school-examenvak met vier te behandelen onderwerpen en redelijk vage eindtermen, dus een enorme vrijheid om je programma en lessen vorm te geven. Uiteraard aangepast aan het programma voor Grieks en Latijn. Nieuwe toetsvormen: open boek toetsen (nee, dan haal je echt niet vanzelf een hoog cijfer) voor oude geschiedenis. Voor de Griekse tragedie posterpresentaties met voor de leerlingen veel eigen keuze. Maar wel tevoren duidelijk waarop beoordeeld zou worden, conform de leerdoelen die we hadden geformuleerd.

Wat is het curriculum en wat kun je ermee? Als leraar was het alles wat ik deed: planning, voorbereiding, werkvormen, toetsen en toetsvormen, excursies, keuzes in wat moet, mag en kan. Gebaseerd op en toewerkend naar wat er landelijk was vastgesteld, het officiële curriculum. Met hulp van allerlei uitwerkingen voor de onderbouw, schoolexamenhandleidingen en inspirerende nascholing van vakdidactici. De contacten met leerlingen en ouders, last but not least, maakten voor mij het leraarschap tot een prachtig vak.

De overstap naar SLO heeft me de mogelijkheid gegeven om ook op landelijk niveau een bijdrage te leveren aan curriculumontwikkeling, in de breedte en voor diverse sectoren. Ik ben dankbaar dat ik zo lang en met zo veel plezier aan en met het curriculum heb kunnen werken.

Monique van der Hoeven werkte van 2005 tot 2022 als manager op verschillende afdelingen bij SLO. Ze sloot haar carrière af op de afdeling Advies & Onderzoek.

